

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Tudi kandidat.

Tudi mali dr. Evgen Lampe kandidira. Sicer ne za državni zbor, ker za tega imajo klerikalci take vzornike, da jim dr. Evgen Lampe še do ramen ne seže, pač pa za mesto voditelja „Marijanišča“. Kakor razvidimo iz zadnje številke „Dom in Sveta“, je dr. Lampe začasno vodstvo „Marijanišča“ že prevzel in kakor čujemo, se tudi trdno zanaša, da postane stalni vodja tega zavoda.

Privatna šola v „Marijanišču“ je danes gotovo najslabša šola v deželi. Pokojni kanonik dr. Lampe je sicer imel najboljšo voljo, o tem čisto nič ne dvomimo, ali pedagog ni bil in tudi časa ni imel, da bi se bil resno bavil s to šolo. Pokojni Lampe je delal noč in dan, ali šoli se ni utegnil posvetiti. Na smrtni postelji je nekemu prijatelju sam priznal, da niti vseh redovnic v „Marijanišču“ ni poznal, in da mu je zelo žal, da je šola tako zanemarjena, a on da ni imel prave sposobnosti za vodstvo.

Zdaj pa se hoče na njegovo mesto potisniti moža, ki je za vodstvo te privatne šole še veliko manj sposoben kakor pokojni kanonik, in ki nima nobenega tistih svojstev, katere zahteva zakon od načelnikov in učiteljev privatnih učilišč.

Zakon z dne 14. maja 1869. leta določa v § 70. za zasebna učilišča in vzgajališča:

1. Načelniki in učitelji morajo izkazati tako učiteljsko usposobljenost, kakršna se zahteva od učiteljev javnih šol jednake vrste. Izjeme od tega pravila sme minister za bogočastje in nauk dovoljevati v slučajih, kadar je potrebna učna usposobljenost kako drugače popolnoma dokazana.

2. Nravno vedenje predstojnikov in učiteljev mora biti brez madeža.

Po tej določbi veljavnega zakona je dr. Evgen Lampe od vodstva „Marijanišča“ naravnost izključen, in bi ga mogla šolska oblast le tedaj potrditi, ako bi hotela veljavni zakon poteptati.

Učiteljske usposobljenosti, kakršna se zahteva od učiteljev javnih šol jednake vrste, ne more dr. Lampe izkazati, ker je nima, a tudi npravno vedenje njegovo doslej ni

bilo tako, da bi se moglo reči, da je brez madeža, in zato se nam zdi, da ga šolska oblast ne bo mogla potrditi kot voditelja „Marijanišča“.

Določivši pogoj, da mora vsakega predstojnika in učitelja kake privatne šole ali vzgajališča pravno vedenje biti brez madeža, je zakonodajalec brez dvoma hotel reči, da mora sploh vse življenje in delovanje dotičnika odgovarjati zahtevam npravnosti, in da ne sme v nobenem oziru biti kompromitiran. O dr. Evgeni Lampetu pa tudi njegov najboljši prijatelj ne more trditi, da ni kompromitiran. Kar se tiče privatnega življenja dr. Lampeta, mu sicer nihče ničesar ne očita, ali vsi njegovi javni nastopi kažejo popolno pomanjkanje npravne resnobe, vsi ti nastopi pričajo, da je dr. Evgen Lampe jeden najstrastnejših demagogov in jeden najbrezobzirnejših hujskačev, kar jih premore klerikalna stranka v naši deželi.

Že kot mlad kaplan na Bledu je znal dr. Lampe nasprotje mej pristaši narodno-napredne in mej klerikalno stranko do skrajnosti poostriti. Prej so pristaši teh strank še kolikor toliko mej seboj izhajali, dr. Lampe pa je toliko časa ruval in ščuval, da je nastal najljutejši boj. Klerikalcem pa ta boj ni pridobil venca zmage, bili so poraženi, in danes je zopet naš vrli pristaš, g. Peterkel župan.

Kaj je dr. Lampe letos na raznih shodih vse počenjal, je našim bralcem gotovo še v živem spominu. Na shodu pod Šmarno goro, pri sv. Gothardu in v Logatcu je dr. Lampe razkril npravne principe, na katerih stoji. Na shodu pod Šmarno goro in v Št. Gothardu se je razglasilo, da so liberalci sami oderuhi in goljufi, in da noben liberalec ni pošten človek, na shodu v Logatcu pa, da so liberalci advokatje, uradniki, trgovci, učitelji in bogatini, ti pa so pijanci in ničredni ljudje, ki se jih mora vsak pošten človek ogibati in varovati. Uradnikom se je vrh tega očitalo, da ničesar ne delajo, da so lenuhi, ki zastoj svoje plače vlečejo in dobivajo lepe penzije, akoravno si nobeden pri delu še ni hrbta zlomil, da, namigavalo se je celo, da so javna oblastva pristranska, da kmeta zatirajo, liberalce pa podpi-

rajo, povsem v smislu tistih izvajanj, ki so se čuli na II. katoliškem shodu v Ljubljani, kjer se je tudi oznanjalo, da sodišča pri stransko sodijo.

Kar je dr. Lampe zakrivil na Bledu in na shodih pod Šmarno goro, v Št. Gothardu in v Logatcu, kjer se je mej uradniki že ugibalo, če bi se Lampeta ne dalo sodno kaznovati, vse to nas opravičuje, mu očitati, da je kompromitiran do kosti, in da je njegovo npravno vedenje vse prej kakor brez madeža.

Lampe torej v nobenem oziru ne zadostuje predpisom ljudskošolskega zakona, in ni sposoben za voditelja „Marijanišča“. Če bi ga šolska oblast vzlic temu potrdila kot voditelja „Marijanišča“, bi s tem kršila zakon, zajedno pa spravila tudi „Marijanišče“ v prav kočljiv položaj, v tak položaj, ki bi bil zavodu samemu na veliko škodo.

V Ljubljani, 5. oktobra.

Iz ustavovernega veleposestništva.

Zaupni možje ustavovernega veleposestništva, ki so se zbrali 2. t. m. pod predsedništvom grofa Oswalda Thun-Salma, so sklenili resolucijo, da mora hoditi stranka tudi poslej v družbi drugih nemških levičarskih strank. Nemški konservativni aristokratje so se izrekli solidarne s strankami, katere vodijo Schönerer, Wolf, Lueger, Stürckh in drugi taki „slavožrci“ ter radikalni nasprotniki slovanske enakopravnosti. V večerajšnji „Neue Freie Presse“ pa se je oglasil vrh vsega še neki člen ustavovernega veleposestništva, ki bahato in mogočno dokazuje, da so nemški konservativni kavalirji prav tako z vso dušo vneti za nemški državni jezik in za nadvlado nemškega naroda kakor najradikalnejši členi nemške „Gemeinbürgerschaft“. Ta kavalir pa napada tudi Körberjevo vladno, češ, da je slabotna napram Čehom, ki postajajo vsled tega čim dalje bolj drzni v svojih zahtevah ter so vedno nespravljlivejši. Le odločno postopanje vlade bi moglo Čeha prepričati, da so jalove njih nade. „Reichswehr“ zavrača tega konservativnega radikalca s plemenitaško krono, ki meni, da s silo užene ves veliki

in kulturno na visoki stopinji stoječi češki narod. Ironično svetuje „Reichswehr“ temu za beriče in ječo navdušenega aristokrata, naj vendar sam prevzame vodstvo vlade, da pokaže, ali ima tudi v praksi pogum, izvršiti svoj teoretski nasvet. Takih platon-skih svetovalcev je veliko, a kadar jih je potreba za delo, jih ni najti nikjer.

Iz Srbije.

Zadnje čase se je trosila po listih vest, da se bo srbski kralj Aleksander zopet spravil s svojim očetom Milanom. Iz Belega grada pa se ta vest odločno pre-reka. Kralj Aleksander nikakor ne dovoli, da bi se Milan vrnil v Srbijo ter kakorkoli vplival na vladno. A tudi matere Natalije ne pusti ne Srbsko. Baje so s tem vlada in srbski odločilni, najboljši krogi docela zadovoljni. Kraljica Draga si je pridobila v kratkem času veliko popularnost. Na njeno prošnjo je kralj pomilostil do dveh treh vse obsojene radikalce radi „atentata“ na Milana. Sploh so se baje razmere v deželi docela uredile in zboljšale. Odkar je Aleksander samostojen vladar, ni bil nihče več izgnan iz dežele, ali postavljen pod policijsko nadzorstvo, dočim je bilo prej število političnih kazencev in „sumljivih“ velikansko.

Vojna na Kitajskem.

Nemški poslanik v Washingtonu je državnemu tajniku Hayu naznanil, da je Nemčija docela zadovoljna, ako Kitajska prostovoljno kaznuje osmero krivih princev. Nemčija se ne ustavlja več, da se začno mirovna pogajanja. Nemški poslanik na Kitajskem pa je dobil naročilo, naj svetuje svojim tovarišem, da oni odločijo, ali so principi, katere bo kitajska vlada predlagala v kaznovanje, res pravi krivci, naj se poslaniki prepričajo, da bodo dotični krivci tudi res kaznovani. V to svrhu naj bodo pri kazni sami prisotni. Šele ko se to zgodi, naj se začno pogajanja glede odškodnin. Tudi se javlja, da se je doseglo med velevladmi popolno soglasje glede pogojev mirovnih pogajanj in odškodnin ter se je nadejati, da bo vojna kmalu končana. Kitajska vlada zatara potem sama zadnje pojave boksarskega ustanka.

LISTEK.

Lovec.

Slika. Napisal Janko K—k ml.

Gori na vrhu Strmega hriba stoji na križišču neznatne steze in zapuščene kolo-vozne poti mal lesen križec; krog njega se ovija temnozeleni bršlin in dišeče cvetke ga obkrožajo. Četokrat se priplazi mimo plahi lisjak in tudi lehkonoša srna priskače tuintam semkaj, se ustavi trenotek, ter si privoščijo kako cvetico. Sicer vladata tu gori mir in tihota ...

Lovci se izogibajo tega osamelega kraja, dasiravno bi bil zelo ugoden za nje.

Le edino človeško bitje — nežna deklica prihaja kakega lepega jutra sem gori in zdrkne pred križcem na kolena ...

Solnce se je že nagibalo k zatonu, ko je stopal lovec Tina, mlad lep mladenič, s puško na rami mimo malopoljske farne cerkve.

Nenadoma je zaklenkal v stolpu mrtvaški zvon.

Tine je obstal in jel ugibati.

„Hm! Kdo bi bil neki umrl? ... Za nikogar ne vem v naši fari, ki bi bil zadnji čas nevarno bolan! Hm!“ ...

V istem hipu je opazil na pragu bližnjega župnišča dobrorejeno, rdečelično kuharico.

„Aha! Ta boče vedela! — Vi, kuharica, kdo je umrl?“

„I oni odurni stavec iz Zaboršta!“

„Kateri stavec?“

„I oni — Cepec, ali kako se mu je že reklo! Srčna kap ga je zadela, in niti časa ni imel, da bi se bil izpovedal. Najbrže ga bo vrag vzela!“

„Ka-aj? ... Cepec — umrl?! To ni mogoče ... ni mogoče!“

„No — pa ne!“

Kuharica se je jezno obrnila in odšla v župnišče; Tine pa je še postal.

Nepričakovana novica ga je sicer pretresla, toda v njegovem obličju je zaigralo neko prikrito razkošno veselje.

„Kdo bi se bil mislil! Ah — Jerica — zlata Jerica!“ ...

V srce mu je legel v hipu nebroj čustev — burnih, nepričakovanih, nemirnih, toda veselih, sladkih, opojnih ...

Dolgo je stal nepremično.

„V Zaboršt pojdem!“ rekel si je slednjič odločno in zavil na pot, ki je vodila v imenovano vasico.

Pred lično hišo je obstal, položil puško na klop, ki je stala pred hišo, in

stopil čez prag v vežo. Vrata nizke stranske sobe so bila odprta, in Tine je zapazil dva možaka — bližnja soseda, ki sta bila ravnokar prenesla preminolega na skromen oder sredi sobe. Majhna, sključena ženica — Cepčeva gostija pa je čepela v kotu pri peči, ter potegnila zdaj pa zdaj z roko čez veli obraz.

„Mati Polona ... morem še kaj pomoči?“ vprašal je Tine starko.

„Oh — ti si tu? Prepozno ... prepozno! Zdaj sta že ta dva opravila! — Joj, ti ne veš, kako je to nenadoma prišlo! Kar malo debelo so pogledali oče, odprli usta, kakor bi hoteli kaj reči, potem pa so padli, kakor so bili dolgi in široki — in ni jih bilo več! ... U-uh!“ ...

Starka je zaihtela ...

„Kje pa je ... Jerica?“ vprašal je po kratkem molku zopet Tine.

„Jerica? Ne bo daleč! Ravnokar je bila še tu!“

Tine je šel zopet pred hišo in neka tajna moč ga je gnala proti čebelnjaku, ki je stal nekoliko v stran od hiše, obdan od vseh strani s sadnim drevjem.

„Jerica!“ vskliknil je vzradoščen, ko je zagledal vitko deklico na klopi ob ulnjaku pred seboj.

Ta pa se je ozrla in robec, s katerim

si je bila ravnokar obrisala solzne oči, ji je pal na tla.

„Oh, — Tine!“ šepnila je nato in naglo vstala.

„Sedi, sedi zopet, Jerica, in jaz bom sedel k tebi — ako dovoliš!“

In sedla sta drug tik drugoga.

Koliko časa že nista bila tako skupaj! ...

Odkar je zvedel ravno preminoli Cepec, stric in varuh Jeričin za njiju ljubezen, sta se sestala le redkokdaj in to le na skrivnem.

Oh ta kruti Cepec!

Koliko gorja je prizadel obema, kako je zalezoval, kako skušal zatreti ljubezen, ki se je bila porodila v njunih mladih srcih! ... Jerica je bila sirota — brez očeta in matere; toda podedovala je po smrti svojih starišev lično hišo in lepo premoženje. Ker je bila še zelo mlada, dobila je za varuha strica Cepca, odurnega brata rajne matere, kateri je znal to dobro izkoriščati. Preselil se je v njeno hišo, dal svojo razdrapano kočjo v najem in gospodaril v Jeričinem domu kakor v svojem.

Z Jerico je ravnal jako kruto in trdosrčno. Da bi se omožila, bilo bi mu zelo neugodno. Ko je opazil, da se je shajala z lovcom Tinetom, jel je paziti ostro nanjo

58-35

Atentat na Mac Kinleya.

V severoameriškanih državah vlada velikanska razburjenost radi nameravanega atentata na predsednika Mac Kinleya. Policija je prišla na sled celi zaroti, a dotičnih dveh anarhistov Italijanov, ki sta bila določena, da predsednika umorita, ni dobila v pest. Zato pa se je število redarjev, ki pazijo na varnost okoli predsednika, jako pomnožilo. Mac Kinley baje sam ničesar ne ve, kakšna nevarnost mu je pretela, a skušajo ga pregovoriti, da bi se ne vozil več po svojih navadnih potih. Znano je, da je Severna Amerika sedež najrabilnejših italijanskih anarhistov, zato je prav verjetno, da so si izbrali Mac Kinleya za žrtev. Možno pa je tudi, da je vsa afera izmišljena z ozirom na bodoče volitve predsednika. Mesec dni pred volitvami je povečanje popularnosti kandidatu Mac Kinleyu jako dobro došla. Atentat, četudi ni resničen, bo Kinleyu gotovo koristil.

Šolske potrebščine.

Dopis iz učiteljskih krogov.

Kakor je iz zapisnikov obravnav deželne zbornice od 19. aprila 1900 in 24. aprila 1900 razvidno, še sedaj ni popolnoma jasno, kako naj se pokrijejo stroški za potrebščine šol, ker je deželni zbor sprejel resolucijo poslanca dr. Žitnika: „Deželnemu odboru se naroča, da se s ces. kr. deželnim šolskim svetom dogovori, glede jednotnega postopanja pri rešitvah pritožb o skladu za šolske potrebščine.“

Poslanec dr. Tavčar opira se na deželni zakon § 3. z dne 28. decembra 1884 št. 1 iz leta 1885., ki natanko določuje, da ima za vse šolske potrebščine skrbeti šolska občina (Schulgemeinde), v Ljubljani mestna občina; isto trdita tudi poslanca Kalan in Žitnik.

Vse drugo pa trdi deželni predsednik kranjski, opira se na ministerialni odlok 3. aprila 1892 št. 26.569, na odlok upravnega sodišča od 26. novembra 1886., od 22. decembra 1886 in odlok deželne šolskega sveta od 27. aprila 1892 št. 788, da mora cela županija (ganze Ortsgemeinde) nositi ta bremena.

Kakor je razvidno iz odloka deželne odbora kranjskega z dne 1. marca 1900 št. 2205, je deželni odbor deloma mnenja poslanca dr. Tavčarja, deloma pa tudi deželnega predsednika, ker so po tem odloku stroški za napravo, oziroma popravilo neke šole za silo, ki bi se pa morala že zdavnaj premeniti v javno šolo, porazdeljeni jedino le na vasi dotične šolske občine, a stvarne potrebščine za to šolo in za druge v glavni občini nahajajoče se šole razdelil je deželni odbor enakomerno na vse davkoplačevalce cele županije s pristavkom: „Sicer pa po § 82. občinskega reda pristojna občinskiemu odboru, kakor se mu dozdeva umestno in primerno, sklepati priklade enakomerno za celo selsko občino, ali pa za posamezne skupine.“

S tem Salomonskim odlokom zadovoljil je pritožnike in tudi občinski odbor. Ako pa se v misel zakona in materialnih od-

lokov vglobimo in tudi dejanske razmere vpoštevamo, moramo priti do zaključka:

Kadar spada županija (Ortsgemeinde) v različne šolske okoliše (šolske občine Schulgemeinde), se vpraša, jeli plačevati prispevek za šolske potrebščine, kateri odpade na vsak šolski okoliš, in se nedvombeno določi po razmeri davčne dolžnosti vseh občanov, le tem občanom ali vai županiji. To vprašanje je rešil češki deželni odbor z zasedbo z 8. febr. 1883. I. v tem smislu, da morajo le šolske občine plačevati dotične stroške, a županije oziroma občinski odbori imajo le v smislu § 62. državnega šolskega zakona skrbeti, da se ti stroški pokrijejo v smislu občinskega reda. Vsled podane pritožbe je o. kr. upravno sodišče z razsodbo z dne 26. septembra 1883. I. št. 1654 izreklo načelo, da morajo cele županije povsod ondot prispevati za javne ljudske šole, kjer to prispevanje ni po deželnih zakonih izrecno odkazano šolskim občinam (Schulgemeinden), oziroma šolskim okolišem (Schulsprengelein).

Ergo: deželni zakon za Kranjsko določuje izrečno, da imajo plačati vse stroške za stvarne šolske potrebščine šolske občine. Odloki upravnega sodišča z dne 28/10 1878 št. 1501: „Wenn die Ausschulung einer Gemeinde zur Zeit des Schulbaues bereits im Zuge ist, und bei dem Baue darauf Bedacht genommen wurde, so ist die ausgeschulte Gemeinde zu einer Beitragsleistung nicht verpflichtet, mögen auch die Kinder derselben bis zum Momente der Activierung ihrer besonderen Schule jene ihres früheren Schulbezirkes besuchen“; z dne 26/9 1883 št. 1654: „Der Aufwand für Volksschulzwecke ist nicht von der Katastralgemeinde, in welcher sich die Schule befindet, sondern von der Schulgemeinde zu tragen“; z dne 8/9 1879 št. 1766: „Wo der Schulspengel mit dem Gebiete einer Ortsgemeinde vollständig zusammenfällt, daher die Ortsgemeinde zugleich auch Schulgemeinde ist, sind die zur Deckung der Kosten des Schulbaues nöthigen Zuschläge zu den directen Steuern auf alle in der Gemeinde vorgeschriebenen Steuern dieser Art umzulegen, ohne Rücksicht darauf, ob bei Steuerpflichtigen auch Gemeindemitglieder und in der nämlichen oder aber in einer andern Orts- und Schulgemeinde behaust sind“; z dne 2. marca 1882 št. 397 in 398: „Da nach den Landesgesetzen die Schulgemeinden in Krain nur für die Schullocalitäten und die sachlichen Erfordernisse zu sorgen haben, so können auch die Remunerationen für Religionslehrer nicht den Schulgemeinden auferlegt, müssen vielmehr aus dem Normal-schulfonde bestritten werden“; z dne 5/2 1880 št. 444: „Der Landesschulrath kann allerdings im Zwecke der Erzielung der Ordnung Weisungen an die Unterbehörden über den in Schulanlagen zu beobachtenden Vorgang erlassen; insofern jedoch solche Weisungen über den Rahmen des Gesetzes hinausgehen, sind dieselben nicht geeignet, Jemanden von einer ihm durch das Gesetz auferlegten Verpflichtung

zu entheben“; nas potrjujejo v prepričanju, da veljavnih zakonov nikaka naredba drugačita ne more, in se morajo isti izvrševati, dokler se postavodajalnim potom ne izpremene.

Potreba znižanja pristojbin pri prenosu premoženja.

(Konec.)

S tem neprestanim obteževanjem se slednjič prodajna vrednost hiš zmanjša, dá previsoke pristojbine pri prodajah hiš bodo poučile kapitaliste, da je mnogo koristnejše, ako nalože svoj denar v vrednostne efekte, kjer se plača pri prodaji le minimalni efektni davek (20 kr. pri 5000 gld.) nego da bi ga vložili v hiše; in tako se bode vedno manj povpraševalo po hišah, pri čemur bodo cene hiš še globokeje padale. Omenjati ni treba še posebej, da bodo trpelo tudi vse obrti, ako bode zidanje hiš pojenjevalo.

Ta odredba z dne 16. avgusta 1899 se zdi na prvi pogled, da bi hotela malim zemljakom in lišnim posestnikom nekoliko opomoči s tem, da se večjim posestnikom pristojbina za toliko poviša, da bi ono polajšavo ne zmanjšalo državnih dohodkov; po tem principu se hoče menda siromašnejšim prizanašati in pridobiti si njihove simpatije. A v resnici tega ni; kajti pristojbine malega posestva so donesle državi razumno tako malo dohodkov, da bi majhna olajšava ne pomenjala nobene zdatne izgube za državne dohodke, — med tem ko pomenja povišanje pristojbin pri večjih vrednostih toliko za naš fiskus, da dobi desetkrat toliko povrnjenega, kolikor je zgubil pri manjših posestnikih.

Poleg tega znaša popust pri prenosih premoženja med živčim, če niso to osebe, ki uživajo polajšavo pri pristojbinah, pri vrednostih med 5000 gld. in 20.000 gld. 1½%, tako da znaša pristojbina pri takih objektih, še skoro toliko, kakor poprej, ako je imel posestvo nad 8 let — tako so torej tudi manjši posestniki na slabšem.

A tudi najmanjši posestniki, ki si kupijo posestvo pod 5000 gld. morajo plačevati še vedno pristojbino 3%, torej več nego doslej pri posestvu, katero je kdo posedoval 6 let, in skoro ravno toliko kakor prej pri posestvu 8 let. Tudi pri teh najmanjših posestnikih bi torej pristojbinski erar v najslabšem slučaju ničesar ne izgubil.

Te pristojbine uživajo tudi postavno prednost pri rubljenju. Pri tem trpi torej tudi realni kredit, ker utegne pri hitrem menjavanju posestva, in ako niso plačane pristojbine, sicer dobro uknjižena tirjatev trpeti škodo.

Prenosne pristojbine v Avstriji presegajo samo še Francoska.

Na Pruskem znašajo . . .	1 %
Na Saksonskem znašajo . . .	0-10%
Na Virtemberskem . . .	1-2 %
Na Angleškem . . .	0-50%
Vrh tega so pristojbine pri izpre-	

membah davek, ki je brez vsake enakomernosti obdavčenja vseh prizadetih davkoplačevalcev. Navadno so najpremožnejši krogi, pri katerih se najredkeje posestvo menjava, in katere te pristojbine prav redko kedaj zadenejo. Dočim ostanejo hiše po 20—30 let v istih rokah, pridejo druge prav dostikrat celo v jednom in istem letu na prodaj, pri čemur se pa prav nič ne ozira na zadolženost, ki je v takih slučajih že skoro običajna, in na ta način se uniči večkrat zadnji ostanek premoženja prejšnjega posestnika, s tem pa seveda tudi njegovo davčno moč, ker kupec se ozira že takoj pri pogajanju za kupno ceno na visoke pristojbine.

V neštevilnih slučajih je vendar potreba, ki sili k prodaji, in lahko bi se trdilo (razven pri dedščinah), da morajo plačati velik del pristojbin pri menjavah posestva manj premožni posestniki na potu preložitve.

Ako se že torej nočejo te pristojbine pri prodajah popolnoma odpraviti (ker bi bilo z ozirom na že itak neizmerno obremenitev hiš in posestva v Avstriji pravilno), bi se moralo ozirati v prvi vrsti na veliko razliko razmer realnega posestva v celi državi. Te razmere niso in ne ostanejo niti v taistem mestu jednake, kaj še v celi monarhiji. Cvetiči kraji z dobro železnično zvezo, kjer se mora računati na podražanje najemščine, kakor tudi zlasti ugodni objekti morda prenašajo višje pristojbine. Tam pa, kjer se prebivalstvo ne množi ali preti vsled neugodnih razmer propad, kjer škodujejo klimatične ali elementarne razmere, kjer vladajo velike doklade i. t. d. tam trpi tudi realitetni promet, in z visokimi pristojbinami se razmere le še poslabšajo.

Dr. Schäffle pravi o tem:

»Popust in polajšave pri poslopih so bolj potrebne preosnove kakor odprava zemljiškega davka. Nasprotno pa se morejo pristojbine od poslopih v velikih mestih zmerno kot komunalni davek bolj osnovati. Tukaj se gre namreč pri večjih objektih večinoma bolj za špekulacijo. Občine, v katerih se hišno posestvo dostikrat menjava, pač ne morejo plačevati za druge občine, v katerih je posest stalna. Čas pogostne menjave imobilij v večjih mestih je tudi čas največjih izdatkov za nova pota, prekope, vodovode i. t. d. Naposled bi se bolj gotovo izvedla misel, da se odredi kot pristojbina večji znesek pri onih nakupih, kjer je temeljna glavica večja. Občina naj ima slednjič pravico do dela te pristojbine, kjer je rastoča vrednost nepremičnin posledica lokalnega dobrega gospodarstva«.

Pristojbine od nepremičnin naj bi se torej jemale le v nizki meri in to iz davčno političnih vzrokov. Tam pa, kjer morejo lokalne razmere opravičevati povišanje te pristojbine, naj se prepuste ti dohodki pravično občinam v obliki nekake doklade na te pristojbine.

in ji strogo prepovedal še kdaj izpregovoriti z ničvrednim, beraškim capinom, kakor je imenoval Tineta.

Starí Cepec je bil jez — mogočni jez, ki je oviral njiju združitev . . .

Toda sedaj se je porušil ta mogočni jez in oba sta postala — prosta . . . prosta.

In njune roke so se združile v dolg, tesen objem in njiju ustnici se strnili v dolg vroč poljub . . .

Dolgo sta slonela tako molče drug ob drugem . . .

Na zahodu, kjer je bilo zatonilo solnce, se je že smehljalo nebo v večerni zarji in hladen vetrič je jel pihljati in zigravati z listi hrust in sliv, ki so stale okoli čebelnjaka. V slednjega so prihajale zadnje čebele, brenčoč otožno in zaspano . . .

Tine je čul vso noč pri mrliču. Dolgo je bedela tudi Jerica; toda slednjič jo je premagalo spanje, in odšla v svoj hram. Tinetu je pa naročila, naj potrka na njeno okence, predno odide.

In Tine je res potrkal.

Jerica ga je čula in naglo odprla okno.

„Kaj že odhajaš? Oh kako je še temno!“

„Štiri bo ura! Mesec je ravno zašel! — Z Bogom, dušica!“

Jerica se je nagnila čez okno, lovec pa jo je tesno objel.

„Srečno hodi, Tine!“

„Do svidenja!“ . . .

Mladi lovec je odšel srečen, vesel in poln najsilnejših nadproti Strmemu hribu.

Iz zvonika malopolske farne cerkve je veliki zvon ravno naznanjal dan, ko je dospel na vrh omenjenega hriba — do svojega cilja. Nad križiščem kolovozne poti in ozke, stranske steze je stal med resjem in praprotjo nizek štor; na tega se je vsedel naš lovec in vtaknil v svojo dvocevko patroni.

Krog njega je vladala tišina; le doli pod njim nekje v dolini je tožno skovikala sova, kateri je odgovarjal v nasprotnem brdu samotni čuk.

Na vshodu se je jelo polagoma žariti nebo.

Lovec je čakal oprt na puško dolgo brezuspešno in strmel pred se v nejasno polutemo.

Bil je srečen kakor še nikoli.

Ono, v čemer so se sredotočile njegove želje, v čemer se je sredotočilo vroče hrepenenje njegove duše — naklonila mu je usoda.

V duhu je gledal pred seboj lično hišo, v kateri bode stanoval in gospodaril z njo, s srčno ljubljeno Jerico.

Toda nenadoma ga zdrami rahel šum med praprotjo in pritličnim grmovjem; naglo napne oba petelina na puški ter pomeri tja, odkoder je prihajal šum.

Zvezde so gasnile na nebu in postalo je že dokaj svetlo.

Par korakov pod seboj je zagledal lehkonožnega srno. Pazno je motril nekaj časa njeno glavico, poganja li na nji kak rožiček; ko pa se je prepričal, da je samica, nagnil je zopet puško; toda petelinov ni odpel.

Kmalu se je vtopil v prejšnje sladke sanje. Plaval je zopet v morju blaženstva in to morje blaženstva ga je jelo vedno bolj mamiti. Ker je bil tudi utrujen vsled prečute noči, in ker je vrh tega i tišina, ki ga je obdajala, vplivala nanj, začel je na lahko dremati.

Glava mu je lezla vedno niže in niže. Puška mu je zdrknila iz rok in se zamo-tala med resje in praprot.

Sanjal je spočetka sladke sanje. Toda naenkrat se mu je zazdelo, da mu zmanjkuje tal, da pada v neko brezno. Gori nad breznom pa stoji Jerica bleda, upadla, obupajoča in plaka . . . On pa se pogreza niže in niže; a nenadoma obvisi na nekem štoru. V istem hipu začuje pod seboj hripavo, enakomerno lajanje in dvoje zelenkastih očij se mu zasveti iz poluteme.

Tine jame kriliti z rokami, vtipa ob štoru med resjem zametano puško in jo hoče potegniti k sebi. Toda puška se zamo-ta še bolj.

„Prokleta!“ sikne med zobmi in potegne še močnejše svojo dvocevko . . .

V istem hipu se je nekoliko zdramil iz polusna in zagledal ne daleč od sebe bežečega, orjaškega lisjaka, ki je ravno kanil izginiti med bližnjim grmovjem.

Lovska navdušenost je prešinila Tinetu ude, in z vso silo je zagrabil še jedenkrat za puško; a v razburjenosti ni opazil, da so bile njene cevi vprte ravno v njegov levi bok . . .

Tedaj pa se je razlegnil s Strmega hriba v dolino zamolkel strel in potok rdeče krvi je jel polzeti med resjem in praprotjo nizdolu . . .

Gori na vrhu Strmega hriba stoji na križišču neznatne steze in zapuščene kolovozne poti mal, lesen križec; krog njega se ovija temnozeleni bršlin in dišeče cvetke ga obkrožajo.

Ob lepih dnevih prihaja zgodaj zjutraj sem gori šestokrat mlada deva, se zgrudi pred križem na kolena in vroča, iskrena moliti hiti iz nedolžnega srca v nebo. —

Doli z neba pa se ji smeje zlato jutranje solnce . . .

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. oktobra.

— **Imenovanje gospoda pl. Rubellija.**

„Edinost“ prinaša danes kratek članek o g. Rubelliju, v katerem pravi: „Mi poznamo tega gospoda iz časa njegovega službovanja v Istri. Može je to, ki si je pridobil spoštovanje vseh pošteno mislečih. Oče mu je bil uradnik v nekdanji vojaški Granici. Gospod Rubelli ima hrvaški jezik v polni oblasti v besedi in pismu. Može je bil vsikdar pravičen, resen uradnik. A kar je glavno: ob vsaki priliki se je kazal prijatelja našega naroda. In to pomenja nekaj ob razmerah, kakoršne so v Istri, kjer se mržnja proti našemu narodu zlasti političnemu uradniku šteje v veliko zaslugo, kjer je praktično izvajanje te mržnje čisto lestevica, po kateri uradnik — leze kvišku! Mi bi lahko naveli drastičnih dokazov, ali ne storimo tega, ker se bojimo, da bi moža — kompromitirali pred njega višjimi! Može se je tudi dogodila krivica, ko so ga prezrli in so mesto njega znane Lasciaca imenovali okrajnim glavarjem! Če so ga imenovali sedaj, je s tem le popravljena storjena krivica.“ — Tako „Edinost“. Jeli resnica, kar piše, ali ne, tega ne moremo preiskati, ker se nam niti ne pove, kje v Istri da je pl. Rubelli svoj čas služboval. No pa naj je tudi resnica, naše stališče bi se vsled tega bistveno spremenilo ne moglo, ker se s takimi vrivanji iz ministrstva nikdar ne bomo sprijaznili. Uradniki v kronovini so prvi poklicani, da avanzujejo, kadar pride čas. To zahteva pravica, to zahtevajo pa sploh naše razmere, ker sicer naših ljudi nikdo ne bo hotel v politično službo, če bo vsak avanzma odjedeno po aristokratih iz ministrstva! —

— **Shod zaupnih mož v Mariboru.**

Slov. pol. društvo v Mariboru sklicalo je za včeraj v Narodni dom shod zaupnih mož, ki je bil precej dobro obiskan ter določil za državni zbor sledeče kandidate: za kmečke občine Maribor doseđa njega poslanca g. F. Robiča, za mestno skupino Maribor-Ptuj g. dr. Radoslava Pipuša, odvetnika v Mariboru, in za peto kurijo Maribor-Slovenji gradec, Lipnica-Feldbach g. J. Mlakarja, veleposestnika v Laporji. Ta mandat je imel doslej nemški klerikalec J. Kurz, ki je bil voljen vsled kompromisa Slovencev z nemškimi klerikalci. Glede kandidature za kmečke občino Ptuj-Ljutomer ni shod ničesar ukrenil tu prepustil slov. pol. društvu „Pozor“ v Ptuj, da imenuje kandidata, Istotako sklenilo se je stopiti glede ločene kandidature za peto kurijo v Celji s tamošnjim društvom „Naprej“ v dogovor. Zaupniki so odločno zahtevali, da novi poslanci v državnem zboru radikalno postopajo.

— **Odlikovanje.**

Jury svetovne razstave v Parizu je ravnatelj c. kr. obrtnih strokovnih šol v Ljubljani, gosp. Ivanu Šubicu kot sotrudniku pri kolektivni razstavi specialnega komiteja za gozdarstvo in lesno trgovino podelila srebrno svetinjo. Navedena kolektivna razstava pa je v celoti dobila najvišje odlikovanje Grand prix. — Deželni muzej kranjski je dobil na razstavi Grand prix in sicer za ribe, ki jih je pripravil muzejski asistent g. Schulz. Ta je kot sotrudnik kolektivne razstave za gozdarstvo in lesno trgovino dobil bronasto svetinjo.

— **Repertoir slovenskega gledališča.**

Danes se poje vdrugič Zajčev tako lepo uspeli „Zrinjski“, in sicer na nepar. Ista opera se ponavlja v tretjič v nedeljo, dne 7. oktobra na čast Tržaškim gostom. Ker bode v nedeljo po gledališki predstavi, prijateljski sestanek v „Narodnem domu“, je na večstransko željo začetek operne predstave v nedeljo že ob 6. uri (ne ob 7. uri, kakor je bilo prvotno naznanjeno). Na to opozarjamo posebno vnanje obiskovalce gledališča. Ker se zaradi repertoirnih razmer in drugih novitet, ki pridejo na vrsto, Zrinjski odstavi za nekaj časa z repertoirja, opozarjamo prijatelje opere na današnjo in na nedeljsko predstavo. Pozneje se bode opera seveda zopet vstavila v repertoir, v katerem ostane brez dvoma stalno priljubljena točka, kakor tudi zasluzi. — Ker se mora možki zbor v operi mnogokrat preobleči, so semtertja potrebni nekoliko daljši odmori. Tako je

od I. do II. dejanja (mej 3. in 4. aliko) odmor 10 minut. Pri družih pa bode režija skrbela za to, da bodo, kolikor le mogoče, kratki, kar bode pri reprizah tudi laglje doseči, ko teče vse že bolj uglajeno.

— **Izlet gostov iz Trsta in okolice.**

Mestni magistrat ljubljanski razobesi ob prihodu gostov iz Trsta in okolice na svojih poslopih zastave. Gosp. župan je razposlal hišnim posestnikom okrožnico, naj takisto razobesijo zastave na svojih hišah v znak veselja, da dosepe toli veliko število obmejnih rodoljubov in rodoljubk posetit narodno središče Slovencev. Tržaški gostje se pripeljejo s posebnim vlakom v nedeljo dopoldne okoli 10. ure. Pripravlja se jim najlepši sprejem na kolodvoru. Dopoldne si ogledajo umetniško razstavo, popoldne izlet, če bo lepo, na Drenikov vrh, zvečer se vdeležé operne predstave, po predstavi pa bo sestanek v „Nar. domu“. Okoli polnoči se odpeljejo.

— **Kneginja Mary Wrede**, ki je nedavno prišla nalašč v Ljubljano z grada Weixelstein pri Radečah, da si ogleda umetniško razstavo, poslala je včeraj jedno tempera-sliko, portret na razstavo, ter ob enem društvu pristopila kot član. Kneginja, rodom Kranjica, je zelo talantirana slikarica; bila je 4 leta učenka Ažbetova, potem pa je dve leti delala v atiljeru slavnega umetnika barona Habermanna. Po leti je kneginja na Kranjskem pri svojem bratu Nikoli pl. Gutmannsthalu, po zimi pa živi v Monakovem, kjer ima svoj atelier.

— **Umrli** je včeraj v Kamniku v starosti 65 let rodoljubni gosp. Tomaž Droll, založnik mengiškega piva, oče znane narodne rodbine. Lahka mu zemljica!

— **Društvo delovodij** ima dne 6. oktobra ob 1/8 uri večer v Hafnerjevi pivarni zborovanje in so vsi člani k obilni udeležbi vabljeni.

— **Šolska vest.** Učiteljski kandidat g. Ivan Strukelj je imenovan začasnim učiteljem-voditeljem ljudske šole v Preloki v črnomaljskem okraju.

— **Poročil** se je c. kr. živinozdravnik g. Janko Rajar v Litiji z gospodično Minko Černe iz Ljubljane. Čestitamo.

— **Prešernov večer**, priredbe pod pokroviteljstvom prebgl. g. Leopoldine Dr. Schegula novomeške gospodične s sodelovanjem Dolpevskega društva in Glasbene Matice v korist Prešernovemu spominku v Ljubljani dne 7. oktobra t. l. v dvorani „Nar. doma“ v Novem mestu. Vsporedi: 1. Zupančič Oto: Prešernu, Prolog; govori gspđ. Marica Rosina. 2. Živi sliki: Proslavlje Prešerna in Slovo iz „Krst pri Savici“. 3. Svendsen J.: Romanca. Violino-solo igra g. spremilja na glasoviru gospa Pipenbacher. 4. a) Mašek Kamilo: Strunam. Mešan zbor z bariton-solo in glasovirjem, solo poje g. dr. Metod Dolenc, spremilja g. Jurij Kozina. 5. Schumann R.: Vrt ljubavi. Dvospev za sopran in tenor; pojeta gpdč. Milka Dolenc in g. J. Kozina. 6. a) Chopin F.: Polanaisa op. 26. b) Beethoven L v.: „Presto agitato“ iz Sonate op. 27, igra na glasoviru g. Ign. Hladnik. 7. Mozart W. A.: Ouvertura k operi „Entführung aus dem Serail“, proizvaja salonski orchester. 8. Igra: Kdor se poslednji smeje spisal M. Knauf. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Vstopnina: Sedež I. dveh vrst po 2 K, drugi po 1 K 40 h, stojišča 60 h, dijak 40 h.

— **Novo gasilno društvo** se ustanavlja v Škocijanu na Dolenjskem. Vlada je pravila že potrdila.

— **Ubil** se je 50letni posestnik Simon Slapar iz Gradišča v občini Kolovrat. Padel je z drevesa.

— **Osuševanje kotlin.** Kolavdacija osuševalnih del v ribniških in kočevskih kotlinah se bo vršila od 21. do 24. nov. Poljedelsko ministrstvo bo zastopal ministrski svetnik g. A. Rossipal.

— **Lovska slavnost na Vrhniki.** Piše se nam: Gospod ureknik! Slavnost pa že taka —! Na Vrhniki je bilo pred 14 dnevi zbranih celo vrsto imenitnih lovcev. Še celo zajci in psi so bolj „rogomentno“ poskakovali, kakor navadno. Vse je nekako praznično kazalo, da je danes veseli sestanek burkastih in veselih lovcev. Saj je pa tudi prav tako. Naš načelnik lova, gospod Mayer, je vodil lovsko družbo 25 let jako spretno in dostojno. Vseled tega so mu lovski prijatelji ta dan poklonili kot spomin za njegove velike zasluge puško in lovsko torbo. Ob asistenci gospoda okr.

glavarja in gospoda župana mu je gospod Frölich izročil omenjeno darilo. Ginjenega obraza se je slavljeneč lepo zahvaljeval vsem. Lovci pa so sprožili vsak par strel v čast. Zvečer bil je imeniten banket v Čitalnici. Lepa vrsta krepkih in šaljivih napitnic se je slišala. Vojaska godba je igrala. Vse je bilo veselo, najbolj pa so se tega trenutka veselili plesalci in lepe plesalke, katere bi se bile menda kmalo jokale, ker je ples le prekmalo minul.

Planinski lovec.

— **Smrtna kosa.** Dne 2. t. m. je umrl v Bolcu po dolgotrajni in mučni bolezni v 52. letu svoje starosti tamošnji gospod dekan Franc Illovar. Bolehal je več let na vodenici. Zvonovi v vseh cerkvah so naznanili smrt moža, katerega so Bolčani radi imeli, kajti v politiko se ni mešal. Naj v miru počiva!

— **Strah pred slovensko zastavo** je imel tudi slovenski župan v Št. Petru, Fr. grof Coronini, ko je prišel cesar na pokopališče v Št. Petru, pomolit na grobu svojega vzgojitelja. Prepovedoval je Šempetercem, razobesiti slovensko zastavo, in res je dosegel, da sta vihrali samo dve. Prebivalstvo je bilo ogorčeno, ter padale so besede, katerih bi Coronini ne mogel biti vesel, ako bi jih bil slišal. Ob tej priliki pa so se spomnili Šempeterci na tisti čas, ko je bil prišel grof Badeni kot ministrski predsednik v Št. Peter. Takrat se je tudi trudil grof Coronini, slovenski župan, da bi ne razobesili slovenske zastave, ali ljudstvo se je bilo uprlo, češ, da razbijejo slavlolik in vse, ako ne pusti slovenskih zastav. Takrat se je udal, sedaj pa ob splošni gonji proti slovenski zastavi sta vihrali samo dve! Pa še nekaj je bilo, kar je Šempeterce naravnost razburilo. Niso jih pustili blizu, da bi videli cesarja ter mu zaklicali „živio“, marveč tiščali so jih nazaj, pokopališče, katero je obiskal cesar, stražit pa so poslali moše izpod Turna iz Gorice; kakih 16 jih je bilo. Razlagali so si tako, kakor da Šempeterci niso zanesljivi, da bi mogli varovati cesarja! To je pač nekaj nezasišane, ako se pomisli, da županuje že leta in leta v Št. Petru Franc grof Coronini, bivši deželni glavar in še vedno osebni prijatelj cesarjev! To tudi ni kar tako brez pomena! Slovensko ljudstvo se je pri slavnosti zapostavljalo in žalilo na vsej črti.

— **Italijanski podaniki zaprti v Gradišču.** Nič več in nič manj nego 32 sumljivih italijanskih podanikov so bili polovili po Furlaniji in jih zaprli v Gradišču ob Soči. Te dni jih menda spravijo potom odгона nazaj v „blaženo“ domovino — anarhistov! — Za dobrote, katere uživa Italija po trzvezi od Avstrije, jej pošilja v povračilo v deželo sumljive ljudi, ki diše po anarhistih, in to baš takrat, ko se mudi cesar ob meji svoje države! To pove več nego sto knjig!

— **Vojaški novinci** so letos prav razposajeni in živi. Vsak dan kriče sedaj po mestu, in policija ima obilo dela, da jih kroti. Danes dopoldne je neki vojaški novinec po Prešernovih ulicah tako upil in grdo preklinjal, da so ga pasantje prijeli in izročili policaju.

— **Slabo kolo** je imel Ahlinov hlapec na svojem vozu. Na Bregu se mu je kolo zlomilo, in se je voz prevrnil.

— **Rekruta povozil** je neki ljubljanski fijakar danes dopoldne v Kolodvorskih ulicah. Rekrut se ni hotel konju umakniti.

— **Nezgoda.** Marija Pavčič, delavka z Št. Vidske gore v tolminskem okraju, guncala se je včeraj zvečer na gugalnici v Lateralnem drevoredu. Kar najedenkrat jo je vrgla božjast, in ona je padla iz gugalnice. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— **Dva premogarska hlapca** sta včeraj zvečer po Tržaški cesti tako razgrajala, da ju je moral policaj pomiriti. Jeden hlapec se je policaju ustavil in ga sunil v prsa.

— **Zlat prstan** je ukradel neznan tat Rudolfu Sodarju iz Velike Pece, ko je prenočeval v neki gostilni na Dolenjski cesti.

* **Edvard Albert.** (Konec.) Albert je bil izredno poučen v literaturi svoje stroke; citiral je latinske in grške pisatelje v originalu ter poznal vso moderno strokovno literaturo. Govoril je češki, nemški, laški, francoski z največjo perfektnostjo. Pečal se je mnogo z beletristiko. On sam je prevajal v dovršeni obliki češke pisatelje (pesnike) v nemški jezik ter izdal v 4 zvezkih zbirko najboljših poezij modernih čeških pesnikov.

Hotel je osvedočiti nemški narod, da je zaničevani češki narod v literaturi dosegel najvišjo stopinjo in se vredno sporeduje drugim.

Albert je bil član gosposke zbornice in je ondi imel fulminanten govor, v katerem je, priznavajoč pomembo nemščine, zahteval enakopravnost slovanskim jezikom. Ta govor je bil tem znamenitejši in napravljen tem večji utis, ker je prišel od moža, od katerega je bilo znano, da mu je tuj vsak šovinizem.

Albert je izviral iz revne češke rodbine; po dovršenih študijah je bil malo časa kirurški asistent, došel l. 1873. za profesorja v Inomost, od tam l. 1881. na Dunaj. Napisal je obširno učno knjigo o kirurgiji, ki je jedna najboljših in last vsakega diaka in zdravnika. — Svojemu rojstnemu kraju je bil srčno udan ter zanj storil mnogo. Preživel je ondi običajno svoje počitnice, tam ga je, v 60. letu svoje starosti, zadela nenadna smrt. Letošnje počitnice je bil še na kongresu v Parizu in v Londonu, kjer je bil imenovan častnim členom tamošnje fakultete.

Za njim žaluje dunajska univerza ter ves učeni svet; za njim žaluje zlasti češki narod. — Minister Režek, njegov osebni prijatelj — ter pesnik Vrhlicky, čegar pozicije je visoko cenil in prevajal, — sta mu, poleg zastopnikov zdravniškega stanu, — govorila nagrobnice. Skromen spomenik mu bode v slovenskem narodu s temi vrsticami od hvaležnega učenca.

* **Umor dekleta.** Češki listi poročajo iz Kamenic 2. t. m.: Včeraj so bila štiri dekleta napadena, troje deklet je ušlo, četrto pa je neznan možki vlekel v gozd, kjer so jo našli mrtvo s prerezanim vratom. Morilec je ušel.

* **Čebele mesto golobov.** Na Angleškem so pričeli rabiti čebele namesto golobov pismoš. Poročilo se napiše na listek mikrofotografskim potom. Ta se prilepiti na čebelo, in tako opravlja izučena čebela mnogo bolje posel pismoš, nego golob. Za vojno so ti poskusi sosebno važni, ker se čebela s pismom ne more tako lahko njeti ali ustreliti kakor golob.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 5. oktobra. Nemška klerikalna stranka je vse dozdanje svoje poslance sklicala na dan 17. oktobra na Dunaj.

Krakov 5. oktobra. „Czas“ pritrjuje z vso odločnostjo Körberjevi odklonitvi zahteve Italijanov, naj se Tirolska razdeli po narodnosti v dva dela. S tem se je glasilo poljskega kluba izreklo tako zoper zahtevo Nemcev, naj se razdeli Češka, kakor zoper zahtevo Slovencev, naj se razdeli Štajerska.

London 5. oktobra. Doslej je izvoljenih 287 unijonistov, 72 liberalcev in 75 nacionalcev.

London 5. oktobra. Iz Pretorije se poroča, da je Krügerjeva soproga nevarno zbolela.

London 5. oktobra. „Times“ poroča iz Tientsina, da je 2000 boksarjev napadlo en bataljon nemških pomorščakov. V tej bitki so boksarji izgubili 400 mož.

Washington 5. oktobra. Prvi tajnik francoskega poslanstva je vladi predložil natančno precizirane nasvete Francije glede rešitve kitajskega vprašanja, katerim nasvetom je Rusija že potrdila. Prezident Mac Kinley se vrne v ponedeljek sem, in potem odgovori vlada na ta predlog.

Bratje Sokoli!

V nedeljo, dne 7. oktobra t. l. pripeljejo se s posebnim vlakom **tržaški Slovenci in Slovenke** k I. slovenski umetniški razstavi in v slovensko gledališče.

Da svoje rodne brate od obali jadranskega morja dostojno pozdravimo v beli Ljubljani, udeležiti se sprejema tudi naše društvo z zastavo. Sokoli se zbirajo v **popolni društveni opravi** ob 9. uri jutraj v telovadnici v „Nar. domu“, od koder odkorakajo z zastavo na južni kolodvor, kjer bode sprejem dragih nam gostov. S kolodvora odkorakajo gostje in vsa društva v določenem redu v „Narodni dom“.

Na prav obilno udeležbo Vas vabi z bratskim **Na zdar!**

Odbor.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (10-40)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Realskega cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 1. oktobra: Jera Ahačič, zasebnica, 79 let, Stari trg št. 3, ostarelost.

Meteorološki poročilo.
Višina nad morjem 306 m. Srednji tlačni tlak 756.0 mm.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
4.	9. zvečer	740.8	13.4	sl. sever	oblačno	40.7 mm.
5.	7. zjutraj	740.8	12.4	sr. jug	oblačno	
6.	2. popol.	740.6	17.4	sr. svzhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 14.2°, nor-
male: 12.3°.

Dunajska borza
dne 5. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.70
Skupni državni dolg v srebru	96.70
Avstrijska zlatna renta	114.75
Avstrijska krona renta 4%	97.20
Ogrska zlatna renta 4%	113.85
Ogrska krona renta 4%	90.70
Avstro-ogrsko bančne deonice	1700.00
Kreditne deonice	649.50
London vista	242.00
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118.27 1/2
80 mark	23.64
80 frankov	19.26 1/2
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.46

Izvrsten nadomestek za sedaj sila
drage mandeljne so

Kokos-ovi orehi

fino strgani. (2023-5)

Dobivajo se kilo po 60 krajevarjev trgovini

Edmund Kavčič
Prešernove ulice nasproti glavne pošte.

Št. 11.245.

Razpis.

(2015-2)

V Mokronogu je izpraznjena služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 1200 K, in sicer pripada od tega 800 K na deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni okraj Mokronoški.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanju slo-
venskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 16. oktobra 1900

podpisaneemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dné 27. septembra 1900.

H. SUTTNER

urar

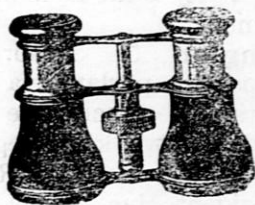
v Kranju poleg lekarne

razpošilja po poštne povzetju fine in natančno popravljen ure z jedno-
letnim jamstvom.

Odlomek iz cenika:

srebrna cilindar-remont. ura, 6 kamnov, močna,
gld. 5.-

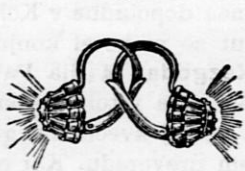
srebrna močna fina anker-remont. ura, 15 kam-
nov (rubis), z dvema pokrovoma gld. 9.-
enaka 14-karat. zlata gld. 38.-

dalnogled (Feldstecher) v toki
(Etui) gld. 5.50, fin gld. 8.50,
najfinejši gld. 13.-

srebrna fina ženska ura na 6 kamnov (rubis), gld. 5.50
enaka 14-karat. zlata gld. 13.50

14-karat. zlati uhani s pravim
diamantom gld. 10.-

Priporočam svojo izborna zalogo ur, zlatnine, srebrnine in optičnega blaga.
Žepne ure zlate, srebrne iz tula, jekla, nikla, kakor tudi budilke, stenske in salonske ure.
Zlate in srebrne verižice, prstane in uhane tudi z diamanti in briljanti, zapestnice, obeske itd.

Prodajam po najnižjih tovarniških cenah.

Vse novosti vedno v zalogi. * Ceniki zastoj in franko.

Opomba: Da je moje blago res dobro in fino, jamči to, da ga pošiljam celo v
inozemstvo. (1755-6)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des. Trbiž.
Ob 12. uri 5 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; des. Selzthal v Ansee,
Solnograd; des. Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-
naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, Dunaj; des. Selzthal v Solnograd, Inomost,
des. Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
polodne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne
osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, des. Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih. Genevo, Pariz;
des. Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine vate, Hebr, Franzove vate, Karlove vate,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 6. uri
54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osebni vlak z Du-
naja via Amstetten, Lipskega, Praga, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
38 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri
in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane juž. kol.
v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m
popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
ljano juž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj,
ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Novo!

Novo!

V Lattermannovem drevoredu.

Kinematograf Oeser

model 1900.

V elegantnem paviljonu. Lastna električna
razsvetljevalna vpejla.

Ostane samo še do nedelje
7. t. m. tukaj.

Zadnji novi program novodošlih slik.
Ob delavnikih ena predstava in sleer ob 6. uri zvečer, ob nedeljah vsake
uro predstava, in sleer ob 3., 4., 5., 6.,
7. in 8. uri zvečer.

Znižane cene: I. prostor 30 kr., II. prestor
20 kr., stojišče 10 kr. (2042-1)

Lepo stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo, sobo za posla, kopal-
nico in pritliklinami, se po ceni odda od
15. oktobra zaradi preselitve.

Več se izve v „Villa Duffé“, na Kar-
lovski cesti št. 20. (2045-1)

Mizarska delavnica

z majhnim stanovanjem se takoj
odda na Rimski cesti št. 21.

Poizve se istotam. (2048-1)

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov

za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z
jednoletno pismono garancijo, 6 finih žepnih rob-
cev, belih ali barvastih, ovratnica z orijentaliskimi
biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan
z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame,
1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz
double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen
smodkin nastavek z jantajem, 1 ff. žepni nož,
1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnjat por-
tmoné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par bouto-
nov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim,
1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne po-
trebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih
v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja
vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakovska
razpošiljalna trdka (2052)

F. Windisch
Krakow No. B.X.
Za neugajajoče se vrne denar.

Ženitvena ponudba.

Krojaški mojster, star 30 let, doma
v ljubljanski okolici, 8000 K premoženja;
želi se zaradi nezadostnega znanja tem
potom poročiti s kako pošteno šiviljo
ali kuharico, ki je lepega vedenja, de-
lavna in lepe vnanjosti, z malim premo-
ženjem od 2000—4000 K, starost od 24
— 35 let.

Resne ponudbe do 15. oktobra
sprejema upravništvo „Slov. Naroda“ pod
„srečna prihodnost“. (2038-2)

Trgovski pomočnik

za na deželo, vojaščine prost, ki ima dobra
priporočila spričevala, se takoj vsprejme
v špecerijsko in železninsko trgovino.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo
„Slov. Naroda“. (2028-2)

Samostojna

prodajalka

za špecerijsko trgovino se takoj vsprejme
pri (2029-3)

Ivanu Jelenc-u v Trziču.

Izborna (1982-5)

ženska krojačica

izdeluje elegantne toalete za na cesto in
za v družbe. Zmerne cene.

Študentovske ulice št. 13, I. nadstr.

Hiša na prodaj

v Ljubljani, Jenkove ulice št. 6.

Več se izve Martinova cesta št. 32.

C. kr. poštni urad na Rakeku

išče

pismonošo

kateri ima pravico, pristopiti k pokojnin-
skemu zakladu. — Oferti s spričevali na
gori navedeni urad. (2044-1)

Graška trgovska akademija.

Abiturijentski tečaj.

Enoleten trgovski tečaj za absol-
vente srednjih šol, ki se hoté lotiti
trgovskih in industrijalnih podjetij, ali ki
hoté kot visokošolci (juristi) razširiti svoje
vednosti. (1638-6)
Obsežne prospekte razpošilja ravnatelj-
ska pisarna, Kaiserfeldgasse št. 25.
Ravnatelj: J. Berger.

Otvoritev trgovine z moko.

A. Waizen

Gradišče št. 5.

Zaloga

(2046-1)

moke prvih ogrskih parnih mlinov.

Prodaja na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Gradišče št. 5.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se daje na znanje, da je **Josip Bergman**
prevzel in s 1. oktobrom t. l. pričel izvrševati obrt

suhih in svežih črev

vseh vrst za vporabo klobas in salami.

Cenjeni odjemalci so naprošeni, da se od sedaj gledé črev obračajo izključno do
**Josipa Bergmana v mestni klavnici na Po-
ljanski cesti.**

Mesarska zadruga v Ljubljani

dné 1. oktobra 1900.

Josip Kozak
načelnik.

Priporočilo.

Ozira se na predstojéče naznanilo, priporočam svoje izdelke slavnemu občin-
stvu, posebno tovarnam za salami in izdelovalcem klobas. Zagotavljam, da s svojimi
izdelki ustrezem kar najbolj preč. konsumentom.

Blagovoli slav. občinstvo to vzeti na znanje, in drage volje podpirati mojo obrt.

V Ljubljani, dné 1. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip Bergman.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-19)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vlozne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.